

TARİH ZÜMRE TOPLANTI TUTANAĞI

I. Toplantı Bilgileri

Toplantının Adı : Tarih Zümre Toplantı Tutanağı
Tarih : 21 Kasım 2025
Saat : 20:30
Yer : Google Meet
Katılımcılar : Tarih Zümresi Öğretmenleri

II. Gündem Maddeleri ve Alınan Kararlar / İfadeler

Toplantıda aşağıda belirtilen gündem maddeleri sırasıyla ele alınmış olup, katılımcıların görüş ve beyanları kayıt altına alınmıştır.

1. Türkiye yüzyılı maarif modeli ile ilgili görüşler

Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu, bu nedenle öğrenci merkezli etkinliklere ulaşmada zorluk yaşandığı ifade edildi. 10. sınıf Yönetim ve Askerlik ünitesinde yer alan 10 etkinliğin tamamının ders saatleri içinde uygulanamadığını, sürenin yetersiz kaldığı belirtildi. Ayrıca görme engelli öğretmenler olarak karekod okuma konusunda ciddi erişilebilirlik sorunları yaşandığını, derslerde öğrencilerin metin okuma becerilerinin de yetersiz olduğu dile getirildi. Yeni Maarif Modeli hazırlanırken görme engelli öğretmenler ve öğrenciler için erişilebilirlik hususlarının gözetilmediği, özellikle resim ve etkinlik betimlemelerinde büyük eksiklikler bulunduğu aktarıldı.

Öğretmenlerin de yeni sisteme uyum sağlamakta zorlandığı, hazırbulunuşluk düzeylerinin öğrencilerle benzer şekilde düşük olduğu vurgulandı. 10. sınıf Kültür ve Medeniyet ünitesinin çok geniş olduğu, bu nedenle Osmanlı tarihine geçişte zaman sıkıntısı yaşandığı belirtildi. Ölçme-değerlendirmede test yönteminin kullanılmamasının olumsuz bir durum olduğu da belirtildi.

Ders kitaplarındaki etkinliklerin denetlenmesi ve uygulanması konusunda zaman ve imkân yetersizliği yaşandığı ifade edildi. 10. sınıf konularının yoğunluğu nedeniyle etkinliklerin yetişmediği ve planlamada güçlük yaşandığı belirtildi.

Erişilebilirlik sorunlarının yalnızca öğretmenlerle sınırlı olmadığı, görme engelli öğrencilerin de yeni sistemde dersleri sağlıklı şekilde takip etmekte çok büyük engeller yaşadığı söylendi. Braille kitaplarda karekod ve resim betimlemelerinin bulunmadığı, bu nedenle kaynakların yetersiz kaldığı ifade edildi. Yeni sistemde görme engelli öğrencilerin birçok dersi bağımsız yapma imkânının olmadığı eklendi.

Erişilebilirlik alanında yaşanan eksikliklerin öğretim sürecini ve öğrencilerin akademik gelişimini doğrudan olumsuz etkilediği; eğitim materyallerinin erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirilmesinin tüm branşlar için acil bir ihtiyaç olduğu vurgulandı.

Öneriler:

Ders kitaplarında görme engelli öğrenci ve öğretmenlere uygun betimleyici içeriklere yer verilmesi,

Resimlerin ayrıntılı şekilde yazılı ve sesli olarak betimlenerek erişilebilir hale getirilmesi,

Ders içeriklerinin seslendirilerek EBA sistemine yüklenmesi,

MEBİ uygulamasının erişilebilirliğinin artırılması ve E-Okul benzeri sistemler gibi tam erişilebilir hale getirilmesi gerektiği ifade edildi.

Ders kitaplarında görme engelli öğrenci ve öğretmenlere uygun betimleyici içeriklerin bulunması.

2. Ders materyalleri ile ilgili görüşler

Toplantıdaki görüşler doğrultusunda, yeni Maarif Modeli kapsamında hazırlanan materyallerin içerik ve erişilebilirlik açısından yetersiz olduğu belirtilmiştir. Etkinlik yoğunluğu, geniş konu kapsamı ve sürenin

yetersizliği nedeniyle materyallerin sınıf içi uygulamalarının tamamlanamadığı ifade edilmiştir. Kitaplarda yer alan karekod, resim ve etkinliklerin görme engelli öğretmenler ve öğrenciler için uygun şekilde tasarlanmaması olması önemli bir sorun olarak dile getirilmiştir.

3. Sınıf yönetimi ile ilgili görüşler

Her sınıfta problem oluşturan öğrencilerin bulunduğu, yoklamanın sınıf başkanı aracılığıyla isim isim aldırılması yoluyla sınıf kontrolünün sağlanabildiği ifade edildi. Yoklama konusunda duyarsız davranan öğrencilerle ilgili olarak okul idaresiyle iş birliği yapılarak çözüm üretildiği belirtildi.

Öğrenci başarısının düşük olmasına rağmen Tokat gibi Anadolu şehirlerinde saygı düzeyinin yüksek olduğu ve sınıf yönetimi açısından daha az sorun yaşandığı dile getirildi. Her sınıfta güvenilebilecek öğrencilerin mutlaka çıktığı, yanlış davranış sergilense bile sınıftaki diğer öğrencilerle birlikte sürecin kontrol altında tutulabildiği ifade edildi. Güven ilişkisi arttıkça disiplin sorunlarının azaldığı belirtildi.

Ders sırasında telefon kullanımı ve dikkatin derse verilmemesi gibi problemlerin yalnızca görme engelli öğretmenlere özgü olmadığı, tüm öğretmenler tarafından yaygın şekilde yaşanan bir sorun olduğu ifade edildi. Öğrencilerin özellikle 9. sınıfta öğretmenle ilk tanışma sürecinde şekillendiği ve sınıf düzeninin bu aşamada oluştuğu belirtildi.

Görme engelli öğretmenlerin görsel materyallerle çalışırken gören öğretmenlere kıyasla daha fazla güçlük yaşadığı ifade edildi. Görsel içeriklerin yoğun olduğu etkinliklerde öğrencilerin davranışlarını algılamanın zorlaştığı, sesleri analiz ederek sınıf yönetimi sağlamanın daha yorucu olduğu belirtildi. Bu durumun mental yorgunluğu artırdığı, çoklu odaklanmanın daha yıpratıcı olduğu ifade edildi.

Telefon kullanımının idare tarafından çözülmesi gereken kurumsal bir disiplin sorunu olduğu belirtildi.

4. Okul yönetimi, zümre, branş ve diğer personellerle ilişkiler

Göreve başlanan ilk yıl içerisinde zümre başkanlığı sürecine ilişkin bazı uyum sorunları yaşandığı, danışman değişikliği sonrasında bu sorunların çözüme kavuştuğu ifade edildi. Okul idaresiyle bakış açılarındaki farklılıklardan kaynaklanan bazı görüş ayrılıklarının yaşandığı belirtildi. Sınıf analizlerinin yapılması sürecinde görev alan öğretmenlerden beklentilerin yüksek olduğu, bu durumun iş yükünü artırdığı ifade edildi. Ayrıca okul yönetimi tarafından kulüp görevi verilmediği belirtildi.

Bununla birlikte okul yönetimiyle herhangi bir sorun yaşanmadığı, idareyle kurulan dengeli ve yapıcı iletişimin öğretmenlik sürecini kolaylaştırdığı yönünde görüşler de dile getirildi.

5. Veli ile ilişkiler

Veli toplantılarının düzenlenmesi sürecinde sınıfların ve toplantı alanlarının erişilebilirliği konusunda zaman zaman zorluklar yaşandığı ifade edildi. Bunun dışında veli iletişimi açısından genel olarak önemli bir sorun yaşanmadığı belirtildi.

Veli toplantılarında genel anlamda sorun yaşanmadığı; özellikle 9. sınıf velilerinin ilk aşamada görüşlerini açıkça ifade etmedikleri, süreç ilerledikçe iletişimin daha yapılandırıcı ve sağlıklı bir hâl aldığı ifade edildi.

Veli toplantılarında iletişimin önemine vurgu yapılarak, ders işleme yöntemlerinin velilere açıklanmasının iletişimi güçlendirdiği belirtildi. Öğrencilerin sorumluluk durumlarının açık ve net biçimde velilerle paylaşılmasının ardından, velilerin öğrenciler üzerindeki etkisinin olumlu yönde arttığı ifade edildi.

6. MEB web siteleri ve uygulamaları ile ilgili görüşler (BİP, MEBİ, OBA, EBA, MEBBİS, E-okul vb)

ÖBA ve EBA test modüllerinde çeşitli erişilebilirlik ve kullanım sorunlarının bulunduğu ifade edildi. Öğrencilere test hazırlama ve gönderme süreçlerinde sistemsel sınırlamalarla karşılaşıldığı belirtildi.

E-Okul uygulamasının genel olarak kullanışlı ve erişilebilir olduğu; ancak sınav ve yoklama alanlarının birbirinden ayrılarak düzenlenmesinin kullanım kolaylığı sağlayacağı ifade edildi.

E-Yoklama uygulamasında özellikle dokunmatik ekranlarda tıklama hataları yaşandığı, bu durumun yoklama sürecini zorlaştırdığı belirtildi.

Yapılan değerlendirmelerde, önceki gündem maddelerinde olduğu gibi erişilebilirlik konusunun hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından temel bir ihtiyaç olduğu vurgulandı. Millî Eğitim Bakanlığı'na ait dijital uygulamaların görme engelli kullanıcılar için erişilebilirlik açısından geliştirilmesi gerektiği ifade edildi.

7. Resmi evrak, duyuru ve haberler ile ilgili görüşler

MEBBİS üzerinde yer alan ilgili modüllerden bazılarının kapatılması nedeniyle gerekli bilgilere erişimde zaman zaman güçlük yaşandığı ifade edildi. Bu tür durumlarda okul idaresinden destek alındığı belirtildi.

WhatsApp gruplarından gelen resimli duyuruların yapay zekâ destekli araçlarla takip edilebilir hâle getirilebileceği şeklinde erişilebilirlik açısından alternatif bir yöntem önerildi. BİP uygulamasının bazı okullarda kullanılmaya başlanmasına rağmen erişilebilirlik açısından yeterli olmadığı belirtildi.

8. Sınıf defteri, nöbet defteri vb. ile ilgili görüşler

Sınıf defteri doldurulurken öğrencilerden destek alınabildiği, gerektiğinde okul idaresi ve diğer zümre öğretmenlerinden yardım sağlandığı ifade edildi.

Sınıf defterinin e-defter şeklinde dijital bir yapıya kavuşturulmasının gerekli olduğu vurgulandı. Yazısı düzgün öğrencilerin defter doldurma sürecinde tercih edilmesinin uygulamada kolaylık sağladığı belirtildi. Defter işlemlerinde ince uçlu kalem kullanılmasının daha sağlıklı olduğu ifade edildi.

Kaşe kullanımıyla imza sürecinin kolaylaştırıldığı belirtildi.

Ayrıca yoklama ve kazanım girişlerinin dijital ortama taşınmasının hem erişilebilirliği artıracak hem de iş akışını kolaylaştıracağı görüşü dile getirildi.

9. Okulda ders dışı görevler (Kulüp, sosyal etkinlik, kurumu temsil eden programlar)

Okulda TÜBİTAK projeleri yürütüldüğü, bu tür çalışmalarda öğrenci seçiminin kritik bir aşama olduğu ifade edildi. Bazı öğretmenler ders dışı proje görevleri almadıklarını belirtti. Okul bünyesinde sergi çalışmaları yapılmasının planlandığı, ayrıca yapay zeka araçlarının proje hazırlama süreçlerinde önemli ölçüde destek sağladığı vurgulandı.

10. Dilek ve Temenniler

Görme engelli öğretmenlerin kendi durumlarıyla ilgili toplantılara daha duyarlı ve katılımcı olmaları gerektiği ifade edildi. Üst maddelerde belirtilen sorunların birlikte hareket edilerek daha etkili biçimde çözülebileceği dile getirildi.

Bu iş birliği beklentisinin yüksek olduğu vurgulanarak görme engelli öğretmenlerin dayanışma içinde hareket etmesinin önemi dile getirildi. Ayrıca, Eğitimde Görme Engelliler Derneği tarafından düzenlenecek çalıştayın görme engelli öğretmenlerin çalışma hayatını kolaylaştıracak uygulamalar geliştirmesi açısından büyük önem taşıdığı belirtildi.